

Кобилянська Катерина Анатоліївна
майстер виробничого навчання державного навчального закладу
«Лісоводський професійний аграрний ліцей»
kobilyanskaya@ukr.net

Предмет/модуль: виробниче навчання

Професія: Кравець

Компетенція: КРВ – 3.2.1 Виготовлення спідниць

Тема уроку: «Обробка застібки на тасьму «блискавку» в спідницях»

Навчальна мета - формування умінь та навичок по обробці застібки в спідницях; узагальнення та систематизація знань та умінь при обробці вузла різними способами; навчити здобувачів освіти інноваційних технологічних прийомів.

Виховна мета - виховувати повагу до своєї професії, почуття відповідальності за якість виконаних робіт, ініціативності, працелюбність, акуратність.

Розвиваюча мета - активізувати пізнавальну діяльність здобувачів освіти, розвивати естетичний смак, професійне мислення, самостійне прийняття рішень, творчий підхід до поставленого завдання;

Методична мета: методика реалізації інноваційних методів на уроці виробничого навчання.

Тип уроку: комплексного застосування З, У, Н при виконанні НВР.

Вид уроку: виконання індивідуальних робіт, проектування, інструктаж.

Педагогічна технологія: застосування ІКТ.

Дидактичне забезпечення: зразок – еталон, зразок виробу, інструкційні картки, презентації, інтерактивна вправа «шпаргалка», тестові завдання, картка дефектів, картка самоконтролю.

Матеріально – технічне оснащення уроку: обладнання швейної майстерні, обладнання для ВТО, інструменти для індивідуального користування, манекен, мультимедійні засоби.

Методи навчання: словесні – бесіда, пояснення; наочні – демонстрація трудових прийомів, демонстрація зразків, спостереження здобувачів освіти; практичні – вправи з виконання трудових операцій

Міжпредметні зв'язки: технологія виготовлення одягу, конструювання швейних виробів, обладнання швейних машин, матеріалознавство, охорона праці, інформаційні технології.

Література

1. Батраченко Н.В., «Технологія виготовлення жіночого одягу», підручник для учнів професійно-технічних навчальних закладів - К.: Вікторія, 2000 р. – 512с.
2. Білоусова Д.Г., Колосніченко Н.В., Масловська Н.О., Курганський А.В., «Методи обробки швейних виробів», навчальний посібник - К.: МВЦ, Мед. інформація, 2007 р. - 292 с.
3. Федеріко, П. Дж. «Винахід і впровадження блискавки». Журнал Товариства патентних відомств 855,12 (1946).

4. Фрідель, Роберт. "Застібка-блискавка: Дослідження в новинці". Нью-Йорк: WW Norton and Company, 1996.

Хід уроку

(Урок супроводжується мультимедійною презентацією Додаток 1.)

I. Організаційна частина:

- а) перевірка присутності здобувачів освіти;
- б) перевірка робочої форми;
- в) перевірка готовності здобувачів освіти до уроку.
- г) перевірка обладнання.

II. ВСТУПНИЙ ІНСТРУКТАЖ

1. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ, ФОРМУВАННЯ МЕТИ ТА ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ УРОКУ

Шановні здобувачі освіти, тема нашого уроку «Обробка застібки на тасьму «блискавку» в спідницях» (Слайд 1). Сьогодні Ви сформуєте уміння та навички по обробці вузла; узагальните та систематизуєте знання з обробки застібки різними способами; навчитесь інноваційних технологічних прийомів (Слайд 2).

2. МОТИВАЦІЯ (Слайд 3)

Давайте розглянемо цікаві факти застібку-«блискавку», дізнаємося, коли вона вперше з'явилася та з якого часу отримала настільки високий рівень популярності.

Свою назву застібка отримала через «блискавичне» закривання/відкривання, поєднання та роз'єднання обох її частин. Англійці придумали назву зіпер (блискавка), по аналогії зі звучанням механізму застібки

- слова «вжик» або «з-і-і-п». Автором цього визначення став поет з Великобританії Гілберт Франкау.

Отже, сучасна застібка-«блискавка» – це механізм для швидкого з'єднання або роз'єднання двох частин виробу. Вона складається з двох смужок тканини, на яких прикріплені зубчики, які можуть бути виконані з різних матеріалів (металу чи пластмаси), а також замка-бігунка, що з'єднує чи роз'єднує обидві частини застібки.

У наш час тасьма «блискавка» - найпоширеніша застібка, яка зустрічається у різних виробках: в одязі; взутті; сумках; постільній білизні; домашньому текстилі; спецодязі; спортивному спорядженні; туристичному оснащенні; автомобільних аксесуарах тощо.

1. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАТЬ (СЛАЙД 4)

Прощу Вас згадати матеріал, що вивчався Вами раніше на уроках професійно-теоретичної підготовки та самостійно за допомогою інтерактивної вправи «Вікторина».

Аналіз і доповнення відповідей учнів, підведення підсумків. Ми з вами згадали, які є види застібок в спідницях, які є застібки «блискавки», як їх можна підібрати до певної моделі спідниці.

4. ВИКЛАДАННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ (Слайд 5)

4.1. ПОВІДОМЛЕННЯ НОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЕМОНСТРАЦІЯ НОВИХ ТРУДОВИХ ПРИЙОМІВ

Обробка застібка на тасьму-«блискавку» в спідницях

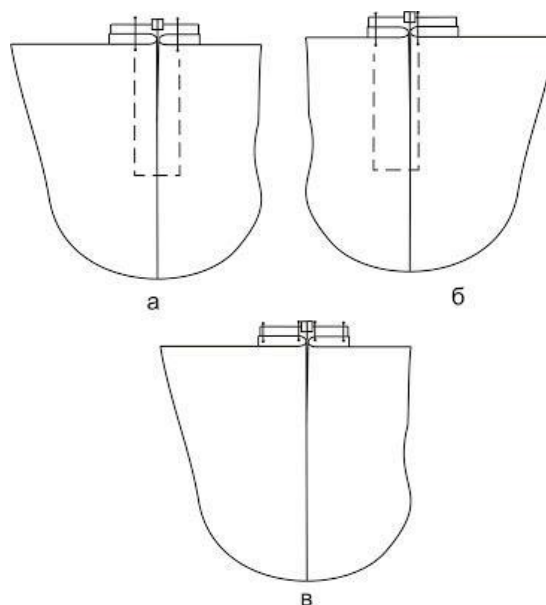
Застібка-«блискавка» може бути розташована у верхній частині лівого бічного шва, середнього шва заднього або переднього полотнища.

Застібка-«блискавка» може бути з'єднана з спідницею різними способами:

пришита на однаковій відстані від згинів (а);

пришита зі зміщенням ланок у бік переднього полотнища спідниці (б);

пришита по лінії краю застібки на спідниці – застібка на потаємну тасьму - «блискавку» (в).

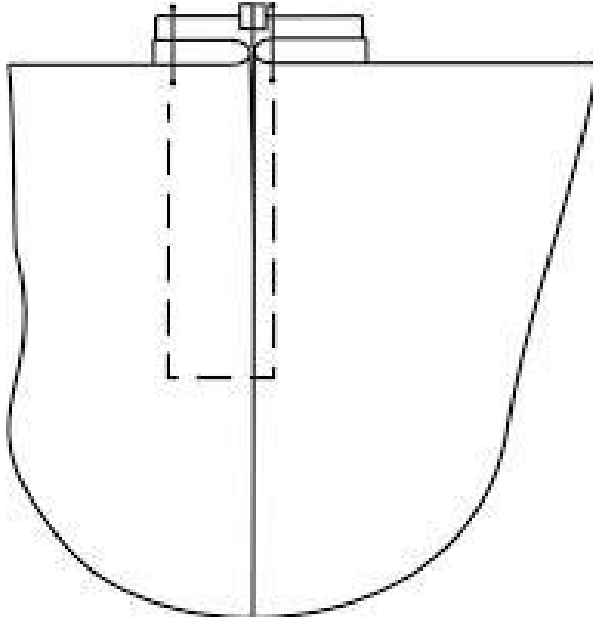

Інструкційні карти Додаток 2

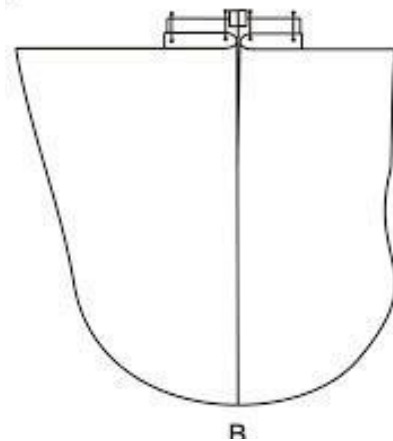
Спосіб 2 Обробка застібки в листочку Обробка застібки на тасьму-блискавку зміщеним розташуванням зубців

Обробка застібки на тасьму-блискавку зі зміщеним розташуванням зубців, відрізняється від попереднього способу обробки тільки в технічних умовах на операцію

«Пришити тасьму-блискавку до спідниці: під заправлений зріз заднього полотнища спідниці підкладають праву частину розкритої застібки-блискавки зубцями встик до згину припуску і настрочують ш.ш. 2 мм. Потім закривають застібку-«блискавку» і, продовжуючи строчку, переходять через ланки застібки і пришивають до переднього полотнища ш.ш. 0,7-1,1 див.»

Спосіб 3 Обробка застібки на потайну тасьму «блискавку» в спідницях

Пропоную вашій увазі найбільш виграшний спосіб обробки застібки в спідниці на потайну тасьму «блискавку»:

Його переваги:

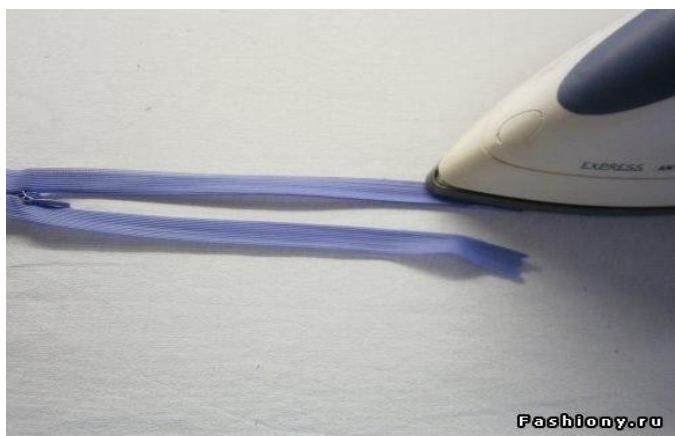
- тасьма «блискавка» пришивається з першого разу
- виключені перекоси, заломы, напливи
- ідеальний варіант, якщо необхідно підібрати малюнок (горох, смужка, квіти і т.д.)

Тасьма «блискавка» пришивають у відкритий виріб, тобто якщо застібка передбачена в середньому шві заднього полотнища, то після зшивання виточок, рельєфних, фасонних ліній, їх ВТО спочатку пришивають тасьму «блискавку», а вже потім зшиваємо бокові шви.

Якщо тасьма «блискавка» запланована збоку, то спочатку пришивають «блискавку» в лівий бічний шов, а потім зшиваємо правий.

А тепер переходимо безпосередньо до обробки вузла.

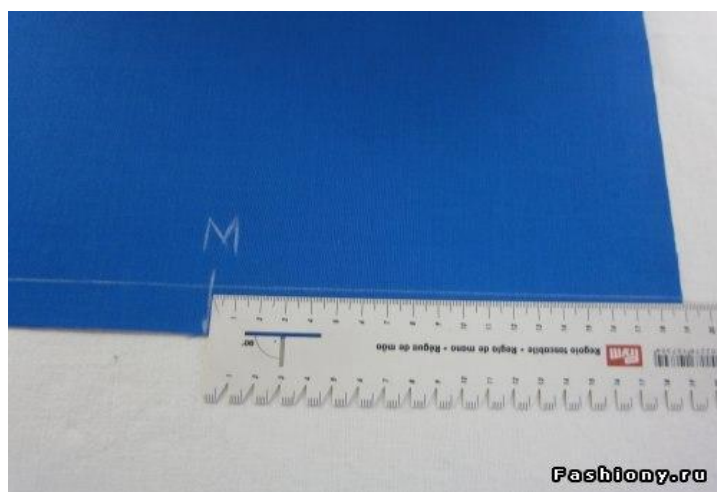
1. Пропрасуємо тасьму «блискавку» без пари

2. Робимо розмітку – де має закінчуватися шов пришивання тасьми «блискавки» і починатися шов зшивання заднього полотнища. Для цього необхідно розкрити тасьму «блискавку» до упору і заміряти довжину ділянки від верхнього краю блискавки вниз, не сягаючи бігунка на 1см

3. Відкладаємо цю величину від верхнього зрізу виробу і ставимо точку М (позначку)

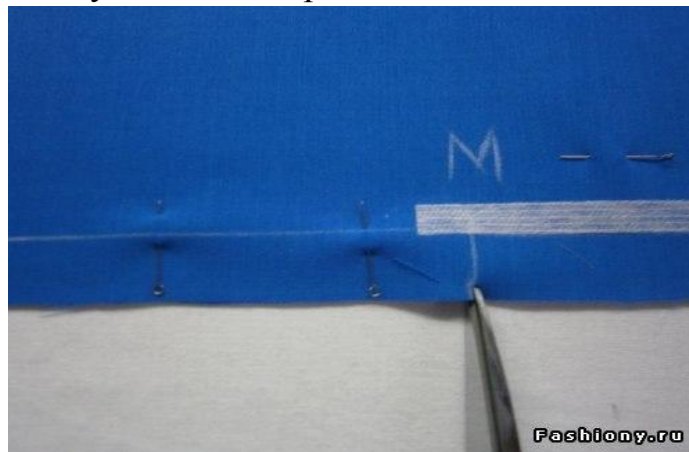

4. Проклеюємо часткову кромку так, щоб вона перекривала лінію пришивання «блискавки» на 0,2 см в сторону припуску і нижче точки М на 1 см.

Дуже важливо не затягнути кромкою виріб. Для цього краще ставити тільки носик праски на кромку, даючи їй припасуватися природнім шляхом безпосередньо перед праскою.

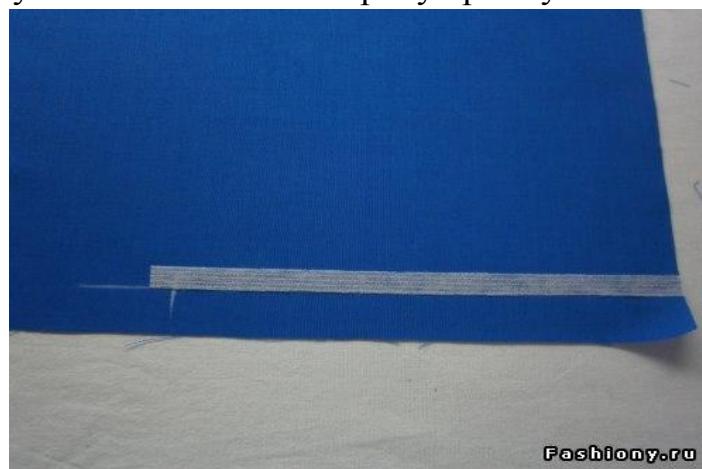
5. Робимо надсічку і так само проклеюємо з іншого боку

Увага

Зроблю відступ і покажу як робити Не можна!

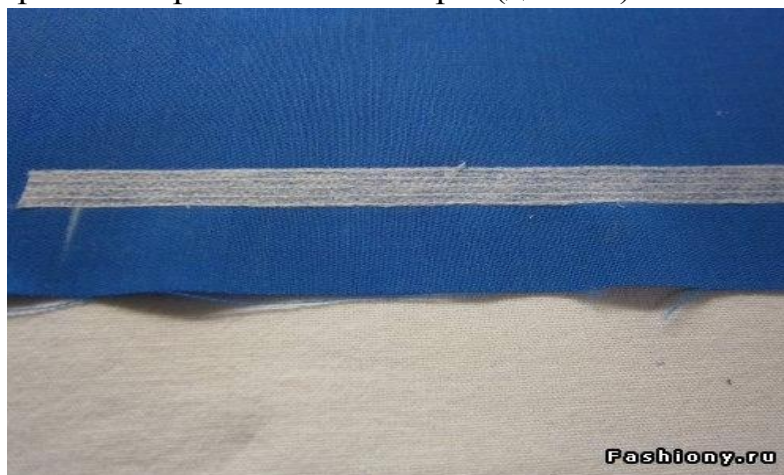
- На намічену лінію накласти виміряну кромку

і зверху поставити праску (плиском)

-Що ми отримали: кромка затягла виріб (див п.4)

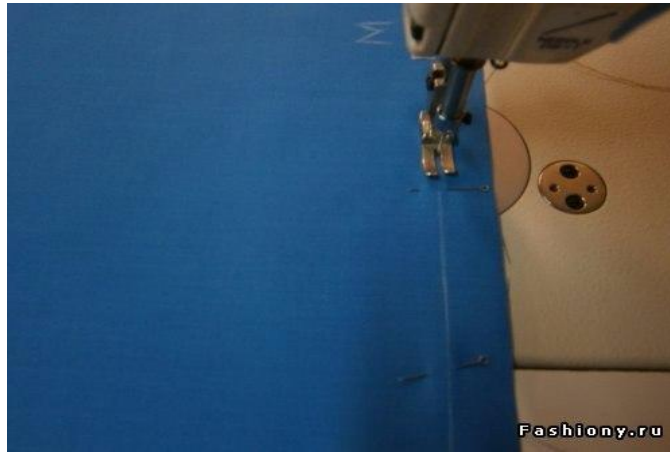
Чому так сталося? Часткова кромка в процесі наклеювання робить усадку. Отже, якщо ми заганяємо її (кромку) в рамки *від і до*, то вона (кромка) відповідає нам дефектом.

6. Сколюємо від ЛТ (лінії талії) до ЛН (лінії низу) середні зрізи, а при необхідності наколюємо на 0,3 см в сторону виробу. Це попередня кмітливість для тих, кому зручніше зшивати без шпильок.

7. Тепер увагу:

Лінію пришивання «блискавки» зшиваємо на машині довгим ослабленим стібком від ЛТ до М (при бажанні можна густо зметати вручну) Зупиняємося, повертаємося до колишнього рівня натягу нитки і зменшуємо довжину стібка до робочої (тобто спочатку відкрутили, потім закрутили на місце). Від точки М вниз робимо закріпку і далі зшиваємо шов до низу.

Строчка проходить строго по наміченій лінії.

8.Прасуємо: - на ребро з двох сторін

– розпрасовуємо злегка

9.Обметуємо припуски на красобметувальній машині.

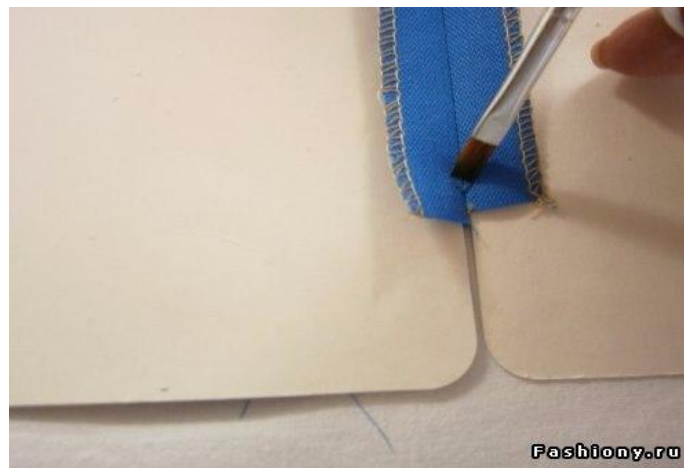

10.3 знову прасуємо – на ребро

- розпрасовуємо спочатку тільки носиком праски в розкол шва, потім підставляємо картонки щільно в стик до шва і розпрасовуємо від нижнього зрізу до точки М. Лінія пришивання «блискавки» розпрасовуємо тільки злегка!

Маленький секретик - бувають тканини, які бояться пари, тобто зсідаються і тоді необхідно зволожити шов, але не весь, а лише розкол. Ось тут нам на допомогу прийде пензлик, який обережно зволожить тільки в потрібному місці

- розпрасовуємо (нагадую - від Лн до М) і вистоює (картонки строго встик, інакше отримаємо ласи на лицьовій стороні)

На цьому підготовчий процес завершено і ми можемо приступати до приметування тасьми «блискавки».

Для цього спочатку:

1. Розстібаємо «блискавку» і прикладаємо її лицьовою стороною строго до розколу шва, підкладаючи картонку, і приколюємо тільки до припуску (картонка допоможе не захопити шпилькою сам виріб)

2. Приметуємо тасьму «блискавку» від ЛТ до рівня нижче точки М на 0,5 - 1см

3. Закриваємо тасьму «блискавку» і приколюємо її іншу сторону, притискаючи по центру (по лінії розколу), з тим, щоб зубчики підходили якомога ближче до розколу шва

4. Приметуємо і пришиваємо тасьму «блискавку» за допомогою спеціальної лапки

5. Видаляємо машинну тимчасову строчку і дозаметиваєм верхню ділянку

6. Розстібнути «блискавку» і виводимо бігунок на виворітню сторону

Головний принцип пришивання «блискавки» полягає в наступному:

- злегка (ви це відчуєте наскільки саме) відгинаємо край стрічки, на якому розташовані зубчики і прокладаємо строчку максимально близько до зубчиків від ЛТ до точки М. В точці М робимо закріпку і пришиваємо другу сторону тасьми «блискавки» (змінюючи виямки в лапці або саму лапку (з лівосторонньої на правосторонню).

Обов'язково слідкуємо за тим, щоб і тканина та тасьма «блискавка» розташовувалися виключно рівно на поверхні - без перекосів і заломів.

Переходимо до важливого етапу закриваємо тасьму « блискавку», для цього

- протягуємо бігунок на лицьову сторону і акуратним м'яким рухом застібаємо блискавку з лицьового боку без ривків, інакше в районі точки М відбудеться зсув зубчиків і неприємний казус в самий невідповідний момент вам забезпечений (тасьма «блискавка» розійдеться при носінні)

Тепер при бажанні можна пропрасувати місце пришивання «блискавки», але обов'язково з картонкою, щоб припуски не відбилися ласами на лицьовій стороні виробу.

Для подальшої роботи нам потрібно згадати основні положення з охорони та безпеки праці. Пропоную зробити це у вигляді інтерактивної вправи «Продовж речення» (Додаток В, **слайд 21**).

Правила безпеки праці при виконанні машинних робіт.

1. *Машину приводити в рух, натискаючи.... (ногою на пусковий педаль)*
2. *Нічого не ставити біля рухомих частин... (машини)*
3. *Підкладати тканину під лапку, не підводити....(руки близько до голки)*
4. *Лапку підносити за допомогою ... (колінного підйомника)*
5. *Під час заправки ниток в голку або в човник не тримати... (ногу на педалі)*
6. *Працюючи на краєобметувальній машині пальці рук тримати... (на краю платформи)*
7. *При будь-якій несправності... (зупинити машину та сповістити майстра)*
8. *Не залишати ввімкнену машину... (без догляду)*

9. *Тримати в чистоті та порядку....(робоче місце та проходи)*

Правила безпеки праці при виконанні ВТО (Слайд 22)

1. *До початку роботи перевірити...(чи немає оголених місць ізоляції шнура, наявності діелектричного килимка)*
2. *Не торкатися... (до струмопровідних частин праски, розетки, вилки)*
3. *Слідкувати за нормальним нагрівом...(праски, не перегрівати її)*
4. *Слідкувати, щоб під час роботи шнур... (не торкався праски, може обгоріти ізоляція)*
5. *У випадку перегріву праску... (вимкнути та охолодити її, проводячи нею по вологій тканині)*
6. *На підлозі біля прасувального стола або дошки розмістити... (діелектричний гумовий килимок)*
7. *Електричні праски розміщують ... (на спеціальних підставках)*
8. *Виключити праску... (на час обідньої перерви. По закінченні роботи.)*

Більш детально правила техніки безпеки, яких необхідно дотримуватись при виконанні ручних, машинних та волого-теплових робіт, ми з вами повторимо при показі трудових прийомів.

Майстер виробничого навчання: підгрупа підходить до майстра, і він показує, у якій послідовності здійснюється обробка планки та пришивання її до ламбрекена. Особистий показ майстром виробничих операцій. **(Слайди 5-20)**

Поступово, по операціях ознайомити здобувачів освіти з послідовністю обробки застібки в спідницях різними способами. Пригадати безпеку праці, технічні умови та термінологію при виконанні ручних, машинних та волого-теплових робіт.

Здобувачі освіти відповідають на запитання майстра:

- Які інструменти необхідні при виконанні ручних робіт?
- Що необхідно зробити перед початком роботи на машині?
- Які нитки потрібно використовувати при виконанні ручних робіт?
- Що таке стібок? - Що таке ширина шва?
- Дати визначення терміна – приметування
- Що треба перевірити перед початком роботи з праскою?
- Як перевіряють нагрів праски?
- Чим повинна починатися і закінчуватися строчка?

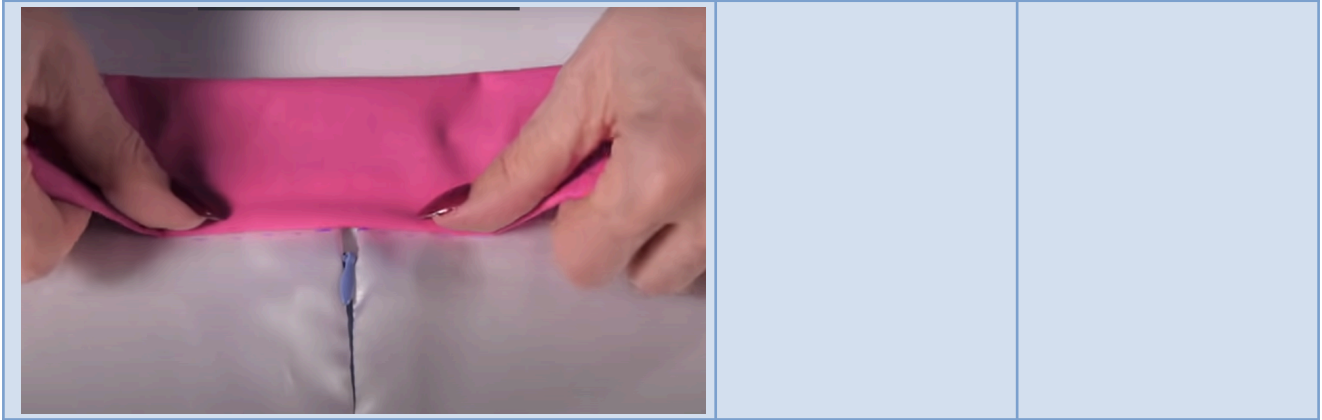
ВТО застібки в спідницях. Звернути увагу здобувачів освіти, як потрібно правильно виконувати волого-теплову обробку застібки. (Готовий оброблений вузол припрасовують з виворітної та з лицьової сторони через зволожений пропрасовувач, за допомогою праски). Пригадати технічні умови, безпеку праці та термінологію при виконанні прасувальних робіт.

Самоконтроль - Перевіряємо якість виконання остаточної ВТО та вигляд з лицьового боку та виворітного: відсутність лас, напливів біля шва пришивання планки, ниток у кінцях строчок.

1.2. РОЗГЛЯД ДЕФЕКТІВ.

Картка можливих помилок при виконанні обробки застібки в спідниці різними способами **Додатку Г (Слайд 23).**

Дефекти, які можуть виникнути у ході завдання	Причини виникнення	Способи усунення
<p>Перекошена застібки</p>	<p>Тасьма «блискавка» розміщена не симетрично відносно припусків</p>	<p>Розпороти строчку, розмістити тасьму симетрично згідно технічних умов та пришити</p>
<p>Видно зубці потайної тасьми «блискавка»</p> 	<p>Не виконана стабілізуюча строчка, або не приметана тасьма блискавка</p>	<p>Ще раз прострочити строчки ближче до зубців тасьми «блискавки» правильно відгинаючи зубці</p>
<p>Припосаджений шов</p> 	<p>Не продубльовані припуски на обробку застібки</p>	<p>Розпороти строчку, продублювати припуски згідно технічних умов та пришити тасьму блискавку знову</p>
<p>Початок тасьми «блискавки» зависоко або занизько від верхнього зрізу</p>	<p>Не виконана розмітка на початку пришивання тасьми «блискавки»</p>	<p>Розпороти строчку виконати розмітку, приметати та знову настрочити тасьму «блискавку»</p>

Щоб уникнути дефектів при обробці застібки тасьмою «блискавка», виконуйте роботи згідно з технічними умовами і з дотриманням прийомів самоконтролю.

Отже, ще раз хочу наголосити що на кожному етапі роботи дуже важливо здійснювати самоконтроль.

1.3. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПЕРЕДОВИЙ ДОСВІД

Використання клейових матеріалів, шаблонів, засобів малої механізації при обробці застібки на тасьму «блискавку»

5. ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ здобувачів освіти

5.1 Виконання інтерактивної вправи «Технологічний пазл». (Слайд 24)

<https://learningapps.org/display?v=p685m7hdt21>

За пазлом розміщено відео, яке потрібно відкрити.

Кожній назві операції додайте зображення . Вони будуть випадковим чином розподілені в головоломку.

5.2 Інтерактивна вправа «Шпаргалка» Додаток 6 (Слайд 25)

Учні працюють у групах, кожна група отримує набір карток однакового змісту. На одних картках записані терміни, а на інших – їх визначення. Завдання полягає у тому, щоб установити відповідність термін – визначення.

<https://learningapps.org/display?v=pciinqn1pc23>

Які у вас виникли запитання під час вступного інструктажу? Тоді переходимо до самостійної роботи.

Отже, ми з вами розібрали три способи обробки застібки в спідницях. Ви маєте виконати роботу самостійно одним із способів, акуратно із творчим запалом. Ця робота відповідальна й важка. Але може вона допоможе комусь відчувати свою значимість, а якщо цього не трапиться, то нехай у вас з'явиться бажання відчувати це. Саме це бажання змусило К. Шанель бути справжнім творцем своєї справи. Нехай це бажання з'явиться у вас і, можливо, саме воно вплине на становлення вас як «кравців». А ще сьогодні на уроці, ви будете оцінювати самі себе. У всіх на столах лежить карта «Самоконтролю» (Додаток Є, слайд 26).

Оцініть себе гідно й правдиво. А наприкінці уроку ми з вами підведемо підсумки роботи з карт «самоконтролю» і виставимо оцінки за урок. Ваша робота й на вступному інструктажі буде враховуватися при виставлянні оцінок.

III. ПОТОЧНИЙ ІНСТРУКТАЖ

- Видача завдань для самостійної роботи учнів та пояснення порядку їх виконання;

- Розподіл учнів за робочими місцями;
- Повідомлення про критерії оцінювання виконуваних робіт.
- Цільові обходи майстром робочих місць учнів.

1-й цільовий обхід: перевірити правильність організації робочих місць учнів та додержання ними правил техніки безпеки під час виконання ручних, машинних та прасувальних робіт;

2-й цільовий обхід: перевірка правильності виконання учнями нових прийомів та технологічного процесу виконання робіт;

3-й цільовий обхід: перевірка умінь користування інструкційними та технологічними картами;

4-й цільовий обхід: надання допомоги учням при з'єднуванні деталей ламбрекенів планкою;

5-й цільовий обхід: перевірка ходу виконання робіт (міжопераційний контроль);

6-й цільовий обхід: перевірка дотримання правил техніки безпеки;

7-й цільовий обхід: перевірка якості роботи учнів та виконання ними норм часу;

8-й цільовий обхід: приймання та оцінювання робіт.

Під час поточного інструктажу даються поради учням, якщо у них виникають певні проблеми. Якщо учень підходить з певними запитаннями, то, відповідаючи на запитання, здійснюється індивідуальний інструктаж виробничого навчання. Якщо це питання виникло у двох-трьох учнів, то здійснюється груповий інструктаж. - Прийом майстром виконаних робіт. - Прибирання робочих місць.

IV. ЗАКЛЮЧНИЙ ІНСТРУКТАЖ

- Здійснюється допомога по організації завершення роботи; - Зазначаються позитивні сторони і найбільш характерні недоліки в роботі здобувачів освіти;

Отже, шановні здобувачі освіти, на сьогоднішньому уроці ми з Вами закріпили та поглибили знання щодо технології обробки застібки на тасьму «блискавку», сформували уміння по обробці даного вузла. Всі старанно та гарно попрацювали, молодці!

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

На наступному уроці ми з Вами перейдемо до обробки верхнього зрізу спідниці.

Домашнє завдання (Слайд 27)

Знайти у додатковій літературі способи обробки верхнього зрізу спідниць.

Майстер виробничого навчання _____ К.А. Кобилянська

Старший майстер _____ О.Є. Улашкевич

Додатки

Додаток 1. Мультимедійна презентація уроку <https://vseosvita.ua/2-ar3f>

Додаток 2 «Вікторина» <https://learningapps.org/display?v=p6nc6vw4321>

Додаток 3. Інструкційно-технологічна карта Обробка застібки в спідниці спосіб 1 і спосіб 2 <https://vseosvita.ua/2-aqc0>

Додаток 4. Інструкційно-технологічна карта Обробка застібки в спідниці спосіб 3. <https://vseosvita.ua/2-abzm>

Додаток 5. Вправа «Технологічний пазл»

<https://learningapps.org/display?v=p685m7hdt21>

Додаток 6. Вправа «Шпаргалка»

<https://learningapps.org/display?v=pciiqn1pc23>